

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821200333
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821200333.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Ivana Kubínyiho vo veci starostlivosti súdu o maloleté O. W., nar. XX.XX.XXXX a B. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom K. O. č. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny B., deti rodičov: matky R.. W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. O. č. XXX a otca R.. W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., B. M. W. XX, zastúpeného W.. L. G., advokátom, so sídlom Z., K. X, o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. januára 2021 č. k. 4P/5/2021-41 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 28. januára 2021 č. k. 4P/5/2021-41 súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté O. W., nar. XX.XX.XXXX a B. W., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že aktuálny stav v rodine maloletých detí si nevyžaduje zabezpečiť okamžitú právnu úpravu situácie. Súd prvej inštancie nezistil, že by maloletým deťom nebola matkou poskytovaná riadna starostlivosť. Matke pomáhajú v starostlivosti o maloleté deti aj starí rodičia, ako aj ich teta, nakoľko všetci bývajú v jednom rodinnom dome. Maloleté vyjadrili svoj názor a uviedli, že chcú zostať s matkou v K. O., nechcú ísť k otcovi do Z.. Nič im nechýba, matka sa o nich dobre stará. Ak by sa o ne nemohla starať matka, chceli by, aby boli zverené tete. Vyjadrili sa, že s otcom by byť nechceli. Triedne učiteľky detí hodnotia spoluprácu s matkou, ako aj ďalšou rodinou pozitívne. Taktiež maloleté sú v školských aktivitách, v súčasnosti pri dištančnom vzdelávaní, hodnotené kladne. Na vyučovanie chodia pripravené. S otcom sú len v telefonickej komunikácii, podľa otca vzhľadom na pandemickú situáciu dočasne prerušil osobný kontakt s deťmi, a to od jesene minulého roku. O deti je riadne postarané, nie je dôvod, aby boli vytrhnuté z prostredia, ktoré poznajú, kde sa cítia dobre, kde chodia do školy (aj keď v súčasnosti dištančne). Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že nariadi neodkladné opatrenie a maloleté budú dočasne zverené do jeho osobnej starostlivosti. Uviedol, že matka nie je schopná riadne sa postarať o maloleté deti. Poukazoval na odôvodnenie súdu prvej inštancie, z ktorého vyplýva, že starostlivosť o maloleté deti vykonávajú rodinní príslušníci matky, a to najmä ich teta a starí rodičia, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu, v ktorom jej bola nariadená liečba, resp. terapia v psychiatrickej ambulancii či psychologickej poradni. Poukazoval, že matka neposkytuje súčinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B., hoci tento vykonáva svoje úlohy na základe poverenia súdu. Namietal, že z odôvodnenia rozhodnutia síce vyplýva, že maloleté deti chodia riadne do školy, resp. že sú riadne pripravené, avšak súd prvej inštancie v tomto kontexte

neskúmal mieru, akou k tejto skutočnosti prispieva matka a akou jej rodinní príslušníci. Nespochybnuje úprimnú snahu rodinných príslušníkov pomôcť matke s výchovou a opaterou detí, a ani dobrý vzťah detí k tete a starým rodičom. Nestotožňuje sa však s názorom súdu prvej inštancie, že takáto situácia by mala byť akýmsi dôvodom na ponechanie „statusu quo“. K poukazovaniu matky na nespomenutie si otca na svoje deti uviedol, že matka mu neposkytla aktuálne telefónne číslo na mobilný telefón a v prípade volania na čísla rodinných príslušníkov je v zásade vybavený dvoma troma vetami. Čo sa týka obmedzenia resp. prerušenia návštev detí v súvislosti s pandemickou situáciou, otec uviedol, že pri svojej podnikateľskej činnosti prichádza denne do styku s viacerými cudzími ľuďmi a je u neho štatisticky vyššie riziko nakazenia sa, preto nechcel riskovať prípadné nakazenie maloletých detí a ostatných osôb žijúcich s nimi v jednej domácnosti.

3. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu vyjadril a uviedol, že vzhľadom na to, že deti počas rozhovoru v mesiaci január 2021 uviedli, že majú záujem zostať žiť v obci K. O., teda s matkou, ako aj na skutočnosť, že aktuálne sa osobný kontakt maloletých s otcom pre zhoršenú epidemiologickú situáciu nerealizuje, je toho názoru, že rozhodovať o starostlivosti o maloleté neodkladným opatrením nie je v ich záujme. Aktuálne sa osobný kontakt maloletých detí s otcom pre zhoršenú epidemiologickú situáciu nerealizuje, preto rozhodovať o starostlivosti o maloleté deti neodkladným opatrením nie je v záujme maloletých. Uviedol, že zotrváva na svojom vyjadrení, a navrhuje v záujme maloletých detí začať konanie vo veci samej so zameraním sa na posúdenie starostlivosti matky, či maloletým deťom zabezpečuje zdravý fyzický a psychický vývin aj vzhľadom na skutočnosť, že sa doposiaľ nepodrobila odbornej pomoci.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

5. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, v celom rozsahu na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje a k odvolacím námietkam otca dodáva nasledovné:

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len dočasnej úpravy rodinno-právnych vzťahov. Dočasnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 322 CSP). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

10. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

11. V článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa je upravené, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Je tak zrejmé, že záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Všetky

súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí preto majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom.

13. V danom prípade sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti dočasne zverené do jeho osobnej starostlivosti. Preskúmaním vecí odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol, a to z dôvodu, že nebola splnená podmienka bezodkladnosti veci a potreby okamžitého zásahu súdu formou navrhovaného neodkladného opatrenia. V súčasnej osobnej starostlivosti o maloleté deti neboli zistené také významné nedostatky, ktoré by si neodkladnú úpravu pomerov vyžadovali.

14. Zo spisu v danej veci vyplýva, že súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 05.08.2019 č.k. 16P/5/2018-465 návrh otca o zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti zamietol, deti ponechal v osobnej starostlivosti matky, otcovi zmenil vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, a upravil styku otca s maloletými deťmi. Nad výchovou maloletých detí určil dohľad a v tej súvislosti bola matke uložená povinnosť podrobiť sa psychiatrickému a prípadne i psychologickému odbornému poradenstvu a prípadnej potrebnej liečbe. Predmetným rozhodnutím bolo taktiež konanie o návrhu matky o uloženie zákazu styku otca s maloletými deťmi zastavené.

15. Z obsahu spisu a najmä pripojeného spisu sp.zn. 16P/5/2018 vyplýva, že medzi rodičmi panujú dlhodobé výrazné nezhody. Otec má výhrady voči starostlivosti matky o maloleté deti. Po zhodnotení skutočností zistených kolíznym opatrovníkom (správy lekára, obce, školy) nemožno dospieť k záveru, že by matka nezabezpečovala starostlivosť o deti, že by deti zanedbávala alebo by ich vystavovala možnému riziku nepriaznivého vývinu. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia verbalizoval, že aktuálnym dôvodom podania tohto návrhu bolo jeho nedávne zistenie, že teta detí má záujem podať na súd návrh na dočasné zverenie maloletých do svojej osobnej starostlivosti, ktorej iniciatíve nerozumel. Vysvetlenie tejto aktivity podal súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Uviedol, že teta skutočne dňa 22.01.2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým chcela zveriť maloleté deti do svojej starostlivosti z dôvodu, že matka bola vzatá do väzby a deti sú naučené žiť s ňou v ich domácnosti. Matku však bezodkladne po tom, ako jej boli zo strany súdu osobne doručené písomnosti, prepustili na slobodu, v dôsledku čoho sa v súčasnosti opäť riadne stará o maloleté deti, preto teta dňa 26.01.2021 vzala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia späť. Súd uznesením zo dňa 28.01.2021 č. k. 18P/3/2021-25 z tohto dôvodu konanie o návrhu tety zastavil. Otcom uvádzaný dôvod nariadenia neodkladného opatrenia tak odpadol ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie.

16. Napriek argumentácii otca uvedenej v odvolaní odvolací súd uprednostnil zachovanie faktických pomerov a ponechanie maloletých detí v osobnej starostlivosti matky. Zohľadnil predovšetkým názor maloletých, ktoré jednoznačne prejavili svoj nesúhlas s dočasným zverením do osobnej starostlivosti otca a vyjadrili sa, že chcú byť naďalej so svojou matkou. Maloleté deti majú právo vyjadriť svoj názor vo veci, ktorá sa ich týka. Maloletému dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, je potrebné zabezpečiť právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni (čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa). Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 492/2015 zo dňa 22.06.2016). Vzhľadom na vek a rozumovú vyspelosť maloletej O. a B. odvolací súd musel vziať vyššie uvedený názor maloletých detí pri svojom rozhodovaní do úvahy. Tu musí odvolací súd zdôrazniť, že v konaní nebolo zistené, že by vyslovené názory maloletých detí zisťované kolíznym opatrovníkom neboli ich vlastné a boli by len dôsledkom manipulácie zo strany tretej osoby. Naopak, je prirodzene pochopiteľné, že deti nemajú dôveru v náhlu zmenu ich výchovného prostredia, ktoré im vyhovuje, najmä za situácie, že nielenže im nie je známe aktuálne prostredie otca, ale otca nevideli ani sa s ním nekontaktovali po pomerne dlhú dobu, od jesene minulého roka.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že _____ v danej veci nevystala potreba bezodkladnej úpravy pomerov nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia, z ktorého dôvodu uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 CSP v spojení _____ s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože neboli zistené dôvody na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

19. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 _____ (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) _____ (§ 428 CSP).